

Левковець С. В.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ЗНИЖЕННЯ ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА

Витрати виробництва — витрати різних видів економічних ресурсів (сировини, праці, основних засобів, послуг, грошей), безпосередньо пов'язані з виробництвом економічних благ. Розрізняють наступні види витрат виробництва фірми: постійні, змінні, валові (загальні), середні, граничні, альтернативні.

Постійні витрати — витрати, величина яких не змінюється залежно від зміни обсягу випуску продукції і які фірма повинна сплачувати навіть тоді, коли вона нічого не виготовляє. Змінні витрати — витрати, величина яких змінюється залежно від зміни обсягу виробництва. Валові витрати є сумою постійних і змінних витрат за кожного конкретного обсягу виробництва.

Середні витрати — витрати на одиницю продукції, що випускається. Розрізняють загальні середні витрати, рівні частці від ділення повних витрат на обсяг виробництва; змінні середні витрати, рівні частці від ділення змінних витрат на обсяг виробництва: постійні середні витрати, рівні частці від ділення постійних витрат на обсяг виробництва.

Граничні витрати — витрати необхідні для випуску додаткової одиниці продукції найефективнішим (найдешевшим) чином.

Альтернативні витрати – це вигода від найкращої із нереалізованих альтернативних можливостей.

У процесі виробництва здійснюються витрати ресурсів, більшість яких купується на ринках і має вартісну форму. Деякі ресурси витрачаються, але не оплачуються, тому *витрати виробництва* — це не просто витрати, а витрати ресурсів, що набувають на ринку вартісної форми.

Систематичне зниження витрат - основний засіб підвищення прибутковості функціонування підприємства. В умовах ринкової економіки, коли фінансова підтримка збиткових підприємств є не правилом, а виключенням, як це було при адміністративно-командній системі, дослідження проблем зменшення витрат виробництва, розробка рекомендацій у цій області - один з найактуальніших проблем в економіці.

Можна виділити наступні основні напрямки зниження витрат виробництва у всіх сферах національної економіки:

- використання досягнень науково-технічного прогресу;
- вдосконалювання організації виробництва і праці;
- державне регулювання економічних процесів.

Реалізація досягнень науково-технічного прогресу полягає, з одного боку, у більш повному використанні виробничих потужностей, сировини і матеріалів, у тому числі і паливно-енергетичних ресурсах, а з іншого боку - у створенні нових ефективних машин, устаткування, нових технологічних процесів. У зниженні витрат виробництва значна роль належить державним програмам в області НТП і державним стандартам.

Робота виконана під керівництвом ас. кафедри менеджменту Вихристюк М.
О.